

Mikołaj Rej
Wiersz na śmierć Łaskiego

Biblioteka źródeł Słownika polszczyzny XVI wieku

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Mikołaj Rej *Dziela*

oprac. Małgorzata Pierzgalska, Regina Kozubowska, Piotr Małek

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-00-9

-1: Ku czci sławnej a szlachetnej osobie Wielmożnemu Panu Jeronimowi

2: z Łaska, wojewodzie Sieradzkiemu niegdy będącemu.

- 3: Ach miła śmierci! cóż ci po tej srogości,
4: Ześ tak barzo sroga bezewszej litości!
5: Niefolgując stanom ni żadnej zacności,
6: Nad każdym chcesz użyć osobnej zwierzchności
7: I wszej możności.
8: Snać jeśli by kiedy z kresu wykroczyła,
9: Sama byś zeznała, by się obaczyła:
10: Rozważywszy czasy snać by się żaliła,
11: Żeś zacną osobę tak marnie straciła:
12: Żleś uczyniła.
13: Puść jeno wolno między ludzie uszy:
14: Któregoż stanu ta krzywda nieruszy?
15: Iuż sobie każdy nie tak dobrze tuszy,
16: Gdyś nie folgowała tak szlachetnej duszy;
17: Serce się kruszy.
18: Bo żadna srogość tak można nie była,
19: By gdy Łaskiemu co w czym przekaziła,
20: A snać i tyś go z tyłu poraziła,
21: Bo w oczy ledwie byś się o je wzkusiła:
22: Iścieś zdradziła.
23: Wielcy stanowie o to się starali,
24: By jedno byli tę osobę znali:
25: Jedni z miłości a drudzy się bali,
26: A jednak wszytscy z nim o przyjaźń stali:
27: Każdy to chwali.
28: Wiele ta łodzja po światu pływała
29: A sam to Bóg wie, kędy niebywała.
30: Już teraz marnie na suszy została

- 31: I wszelkie żagle swoje połamała,
32: Gdy tak śmierć chciała.
33: Mogą na to pewnie narzekać Polacy,
34: Uhrzy, Czechowie, pewnie i Ślązacy:
35: Stracili piękny klejnot nieboracy!
36: Lecz to już próżno, gdy tak Pan Bóg raczy:
37: Każdy to baczy.
38: Bo snąć każdego, cnoty wystawować
39: A gdzie prawdy sława stała, pochlebować.
40: I Bóg się pożali, że umarła ta mać,
41: Która nam mogła takie syny dawać:
42: Boże jej zapłać!
43: Ach miły Jaroszu! i cóż ci się stało:
44: Skrążywszy świat wkoło i morza niemało,
45: Żeś w niebie niebył, małość się to zdało.
46: Posłałeś duszę, acz zostało ciało,
47: Nam na tem mało.
48: Mógł się każdy karać tą przygodą,
49: Bo iście żaden nie zwie, gdy ji zbudą.
50: Acz ten był zacnym polskim wojewodą,
51: Nie pomógł sobie męstwem i urodą:
52: Przedsię ji wiodą.
53: Wiele ten ludzi gromił na wsze strony
54: A teraz marnie leży porażony.
55: Nie potkawszy się stał się strwożony,
56: Odbieżał państwa, dzieci, miłej żony
57: W dalekie strony.
58: A iście każdy mógłby ztąd przykład brać:
59: Więcej się w cnotach niż w możności kochać.
60: Bo acz ten umarł, przedsię ji będzie znać;

- 61: Jego sława snać musi długo trwać:
- 62: Każdy może znać.
- 63: Acz trudno Boga w Jego sprawach winić -
- 64: Boć snać nie umie nigdy nic źle czynić -
- 65: Już niechaj raczy tam sobie tego mieć
- 66: A nas tu drugich jednak nie zapomnieć:
- 67: Tak by miało być!
- 68: Bo nasz miły Panie! myć tu tak słychamy,
- 69: Iż tam w niebie pokój a tu kłopot mamy:
- 70: A wždy nam bierzesz potrzebniejsze stany -
- 71: Niech że Cię samego za hetmana mamy!
- 72: Tak ci wygramy.
- 73: Bo tak się serce sprzeciwnikom skruszy,
- 74: Gdy Ty nakłonisz k nam łaskawe uszy,
- 75: Zwłaszcza gdy już nam nikt dobrze nie tuszy;
- 76: Niechże Cię wždy Twa własna krzywda ruszy.
- 77: Takci przy słuszy!